

Резултати: резултатите беа статистички обработени со Mann-Whitney тест. Добиените резултати на почетокот на третманот покажаа статистички позитивна значајна корелација помеѓу серумскиот IL-33 и вкупниот IgE ($p=0,033$, $p<0,05$), што значи дека пациентите со зголемено ниво на серумски IL-33 имаа зголемени вредности на вкупни IgE. По 6 месечна терапија, корелацијата се покажа како позитивна, но статистички незначајна ($p = 0,68$, $p < 0,05$).

Заклучок: IL-33 е нов медијатор на инфламација и се претпоставува дека е еден од најрано ослободените сигнални медијатори што се лачи на почетокот во алергиската астма и може да ја оркестрира цела имунолошка каскада. IL-33 ја стимулира имунолошката активност, особено Th2-клетките да ослободуваат цитокини како IL-4, IL-5, IL-13 кои го промовираат производството на IgE од Б-клетките. Овие функции ги прават IL-33 и IgE атрактивна цел за фармаколошки интервенции со нивна блокада и поттик за понатамошно истражување.

Клучни зборови: астма, IL-33, вкупен IgE, ICS/LABA

Р10 ИДЕНТИФИКАЦИЈА НА ЕГЗАЦЕРБАЦИЈА НА ХОББ ВО ПАНДЕМИЈА НА КОВИД 19

И. Ангеловска, Д. Докиќ, З. Арсовски, С. Пејковска, Д. Каркински, А. Дебрешлиоска, Е. Јанева, М. Милетиќ, А. Груева, Б. Попоска, О. Крстиќ Наковска, С. Каева, А. Поповски*

*ЈЗУ 13 Ноември – Скопје, Хоспис Сју Рајдер - Битола

Вовед: Раната идентификација и третманот на егзацербациите на ХОББ е докажана во многу претходни студии, значајноста за време на КОВИД 19 пандемијата е уште поголема затоа што овие пациенти имаат поголем ризик од тешка болест и компликации.

Цел: Во оваа студија нашата цел е да ги откриеме егзацербациите на ХОББ користејќи поедноставни и поевтини методи. Ги користевме вредностите на неделните промени на ССQ помеѓу недели со егзацербација и стабилен ХОББ во тек на пандемијата со КОВИД 19.

Методи: Ова е моноцентрична проспективна кохортна студија одржана помеѓу август и септември 2020 година. Пациентите со претходна дијагноза на ХОББ беа вклучени од амбулантското и болничко одделение на Универзитетската клиника за пулмологија и алергологија, Скопје и следени во тек на 6 недели. Користевме адаптиран прашалник за клинички карактеристики на ХОББ (ССQ) и дневни картички за запишување на мајорни и минорни симптоми според критериумите на Антонизен на неделно ниво. Прилагодената верзија на ССQ прашалникот се состои од 10 прашања кој пациентите сами ги одговараат и е составен од 3 дела. Скалата е оставена од 7 поени со вредности од 0 до 6, каде што

повисокиот резултат означува лош здравствен статус и многу изразени
симптоми.

Резултати: Вклучивме 30 пациенти (18 мажи), на возраст од $64,5 \pm 8,2$
години. Ги анализиравме неделите со егзацербација и стабилна ХОББ.
Промената во вкупниот резултат беше значително поголема во неделите
со егзацербацијата 0,40, со просечен вкупен резултат > 3 .

Заклучок: Проценката на пациенти со ХОББ и нивната егзацербација
за време на КОВИД 19 пандемијата со помош на прилагодениот
ССQ е многу лесен и едноставен метод. Овој неделен мониторинг на
покрај стандардните процедури го поттикнува само-менаџирањето на
пациентите со ХОББ во услови со ниски здравствени ресурси за време на
COVID 19 пандемијата.

Клучни зборови: ХОББ, егзацербација, КОВИД 19, едноставен метод

PP11 COVID-19 КАКО ПРОФЕСИОНАЛНА БОЛЕСТ - РЕАЛНОСТ И ПРЕДИЗВИЦИ

К. Шопова-Клифова¹, Н. Трендафилов², С. Столески³.

¹ЈЗУ Здравствен дом - Велес

²ЈЗУ Општа болница со проширена дејност - Кавадарци

³Институт за медицина на трудот - Скопје

Актуелната пандемија со COVID-19 претставува еден од најголемите
предизвици и закани со кои се соочува човештвото и изврши невиден
притисок врз здравствените системи ширум светот, а пандемијата не
ја заобиколи ниту нашата земја. Среди предизвиците што COVID-19 ги
носи, правата на работниците мора да бидат поддржани во согласност
со легислативата за безбедност и здравје на работа која ги обврзува
работодавците да обезбедат и одржуваат безбедно работно место
без ризици по здравјето. Прописите понатаму предвидуваат дека на
работните места каде што вработените се изложени на биолошки
агенси, работодавците треба да обезбедат информации и обука, да
спроведат проценка на ризик, да ја следат и контролираат изложеноста
и да спроведуваат медицински надзор. Ризикот за професионална
експозиција на работниците на SARS-CoV-2 кој предизвикува
заболување COVID-19, за време на епидемија, може да варира
од многу висок до висок, среден или низок ризик. Пандемијата со
COVID-19 ги откри големите предизвици и ризици со кои се соочуваат
здравствените работници на нивните работни места, ширум светот.
Работата на здравствените работници, во стресни услови, ги зголемува
ризиците по безбедноста на работа, вклучувајќи го ризикот за појава на